

Gratulationer: Kjell Nordström 80 år!

Kjell Nordström kring 1963 som fältflygare framför Saab S 29C Tunnan gul Filip på F 11 Nyköping.

Norrbottnens Flyghistoriker vill med dessa ord uppmärksamma Kjell Nordströms 80-årsdag. Kjell föddes den 20 januari 1941 i byn Lulavan mellan Luleå och Boden. Kjell kunde som liten pojke se flygplanen från F 21 och flygbasen vid Unbyn, dessutom baserade flygambulanzen i Boden vilket säkert var ett spännande inslag. Alla pratade om flyg och drömde om att någon dag få komma i luften. Kjells intresse började med modellflyg, modellplanet Örnungen kostade 3,90 kronor.

Urban Zolland, Älvsby Flygklubb, berättar:

– Jag minns själv när Kjell började segelflyga. Det var nämligen så att flygvapnet bjöd in ungdomar i Boden till luftbevakarutbildning vintern 1956–57. Förutom jag själv deltog bland andra Åke Svensson och Kjell. Utbildningen fortsatte under sommaren 1957 i Ljungbyhed men Kjell skulle inte med oss. Redan under tågresan till Ljungbyhed saknade vi Kjell som svikit och hittat på någonting annat oviktigt, tyckte vi. Det jag inte visste då, var att han åkt söderut till Älleberg för att

Kjell Nordström i cockpit på Flygande Veteraners DC-3 SE-CFP Daisy, Malmen 2012.

Foto Sven-Erik Jönsson

istället lära sig segelflyga. Kjell fick sitt cert efter flera veckors intensivutbildning.

1961 sökte Kjell till flygvapnet. Drömmen slog in 1962 då han blev antagen som fältflygare på F 5. Kjell flög Sk 50 och Sk 28 (J 28C) på F 5 under tio månader innan han erhöll sina efterlängta vingar. Första placering blev F 11 Nyköping där Kjell flögs in på S 29C och påbörjade GFSU S 29.

Efter examen vid Försvarets läroverk genomgick Kjell Kadettskolan och utsågs till officer och placerades 1967 vid F 21 1.div Akktu Stakki och kom äntligen hem till Luleå. Här väntade en skönhet – S 35E en riktig rashäst i luften som Kjell fick en särskild förkärlek till. S 35E var ett för tiden förnämligt spaningsflygplan med rätt egenskaper för att under ett helt pass ligga i trädtopparna och flyta fram över terrängen i 960 km/h, ”normal” transportfart på lågan. I stridsområdet var det över Mach 0,9.

Kjell var med om ett otäckt haveri 1969 då han i luftstrid blev påflugan bakifrån av en J 35D ur Urban Blå som Akktu Stakki samövade med. Kjell berättar själv:

– Jag steg upp mot solen, det small till och jag sköt ut mig direkt. Vrakdelar för omkring runt mig, såg en brinnande motor. Sedan, i vattenlandningen, höll jag på att drunkna då fallskärmen drog ner mig.

1976 var det dags för Kjell att vara med och introducera S 37 Viggen. Han var nu divisionschef vid Akktu Stakki och skulle 1979 leda divisionens omskolning. På F 13 deltog han i utformandet av alla de dokument och bestämmelser som upprättades. Ett av dessa var TAS 37, Taktiska anvisningar spaning för S 37. Ett omfattande arbete som jag tror Kjell fick nytta av längre fram i livet, dokumentation för flygplan och certifieringar. Kjell berättar vidare:

– När Viggen kom var det ett enormt kliv fram teknologiskt, tidigare var allt mekaniskt men Viggen var ett system med mycket datorer. Fast i dag är det väl mer dataminne i en telefon än i Viggen.

Om Kjells segelflygkarriär berättar Urban Zolland och Bo Vikström:

– Under tiden 1968–1985 var Kjell aktiv segelflygare i Älvsby Flygklubb. Mellan segelflygningarna passade han på att bogsära upp andra segelflygare. Under sin tid i klubben var Kjell den som övriga medlemmar försökte slå i sträckflygning. Två försök att nå diamantdistansen 50 mil 1979 och 1980 slutade med landning efter 47 mil. På ett tredje försök 1985 lyckades Kjell flyga 50 mil och blev den förste i klubben att flyga diamantdistansen. Tävlingskarriären startade han 1970 med en tredjeplats i DM för Norra Regionen. Då var han kvalificerad att delta i SM. Det blev ett SM-äventyr med en lånad Libelle. Det blev totalt sju DM-tävlingar för Älvsby FK som han krönte med seger både 1982 och 1983. Tävlingskarriären avslutades med SM-deltagande 1984 då han blev bäst av tre deltagare från Älvsby FK.

Kjell flög Tunnan, Draken och Viggen i flygvapnets tjänst under totalt 24 år. Därefter lämnade han flygvapnet för nya utmaningar; för att flyga mycket och länge – vilket är Kjells devis.

Kjell anställdes som flygchef för målflyget i Nyköping, sedan erbjöds han befattningen som provflygare på Saab. Han fick vara med om utvecklingen av trafikflygplanen Saab 340 och Saab 2000, flygutprovning samt leveranser av flygplan över hela världen.

Mest känd hos en bredare allmänhet är Kjell Nordström från sina fina flyguppvisningar. Kjell passerade pensionsdagen i flygfart, det var bara ett datum bland andra. Han fortsatte med olika flyguppdrag och nu kunde det privata flyghistoriska flygandet ta över än mer. Kjell flög legendariska typer som P 51 Mustang, Sk 16 Harvard, J 28 Vampire och Flygande Veteraners DC-3. Totalt rör det sig om ca 150 olika flygplanstyper. Kjell blev erbjuden att vara provpilot när Saab B 17 efter en lång renovering skulle provflygas 1997. Ett hedervärt uppdrag, i spänd förväntan bland dem som renoverat B 17. Allt gick som vi vet bra. 2010 blev Kjell Nordström utsedd till Årets Flygare av Kungliga Svenska Aero Klubben och fick motta förtjänstmedaljen i guld.

Även om flygandet har minskat något, har Kjell fortfarande mycket sysselsättning. Han är kontrollant åt Transportstyrelsen, flyglärare, simulatorinstruktör, jobbar med prov och leveranser av flygplan och flyguppvisningar med veteranflygplan.

Det har hunnit bli över 20 000 timmar i luften och visst är det fantastiskt att få förverkliga en pojkdrom och få ha sin hobby som yrke hela livet.

Vi här uppe i Norrbotten, sänder till Kjell Hjärtliga Gratulationer på 80-årsdagen!

För Norrbottens Flyghistoriker
Anders Jonsson

Uppgiftslämnare för Älvsby Flygklubb: Urban Zolland, Åke Svensson och Bo Vikström